



LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Regulation of the European Parliament and of the Council on Markets in Crypto- assets

PT

Audrius Šilgalis

2020-10-23

Turinys

1. MiCA tikslai

2. Reguliavimas

3. Kripto turto
rūšys

4. Pokyčiai



Dabartinė situacija

- **Skirtingas reguliavimas.** Kripto turtas ir su juo susijusi veikla Lietuvoje yra reguliuojama tik AML tikslais. Kitos ES šalys taiko skirtingą reguliavimą (AML, keityklų, žetonų išleidimo)
- **Griežta Lietuvos banko pozicija.** Prižiūrimi finansų rinkos dalyviai negali vykdyti veiklos, susijusios su krypto turtu, o teikdami paslaugas tokią veiklą vykdančiams subjektams privalo laikytis griežtesnių reikalavimų (informacijos atskleidimas, veiklų atskyrimas ir kiti)
- **DLT technologijos populiarėjimas.** Atsiranda vis daugiau subjektų, naudojančių šią technologiją. Tikima, kad ji gali padėti padidinti saugumą, pagreitinti atsiskaitymus, pakeisti dabartinius procesus.
- **SVV finansavimo problemos.**
- **Stabiliosios virtualios valiutos – „stablecoins“.** CBDC, Libra iniciatyva.

MiCA tikslai

- **Teisinis aiškumas.** Norint, kad ES vystytųsi kripto turto rinkos, reikia aiškios teisinės sistemos, apibrėžiančios kripto turto, kuriam šiuo metu netaikomi galiojantys finansinių paslaugų teisės aktai, reguliavimą.
- **Inovacijų skatinimas.** Norint skatinti kripto turto plėtrą ir platesnį DLT naudojimą, būtina sukurti saugią ir proporcingą sistemą, kuri padėtų palaikyti naujoves ir sąžiningą konkurenciją.
- **Vartotojų ir investuotojų apsaugos bei rinkos vientisumo lygio užtikrinimas.** Atsižvelgiant į tai, kad kripto turtas, kuriam netaikomi galiojantys finansinių paslaugų teisės aktai, kelia daug tų pačių rizikų kaip labiau pažįstamos finansinės priemonės, reikalingas atitinkamas reguliavimas.
- **Finansinio stabilumo užtikrinimas.** Kripto turtas nuolat keičiasi, nors kai kuriais atvejais kripto turto apimtis ir panaudojimas yra gana ribotas, tačiau kitais atvejais, pavyzdžiui „stablecoin“, tai gali tapti plačiai pripažinta ir potencialiai sistemine riziką keliančia priemone. Šis reguliavimo pasiūlymas apima apsaugos priemones, skirtas spręsti galimą riziką finansiniam stabilumui ir pinigų politikai, kuri gali kilti dėl „stablecoin“ naudojimo.

Reguliavimas (1)

Šiame reglamente nustatomos vienodos taisyklės, kurios apima:

- a) skaidrumo ir informacijos atskleidimo reikalavimus, keliami kripto turto išleidimui ir įtraukimui į prekybą;
- b) kripto turto paslaugų teikėjų, su turtu susietų žetonų išleidėjų bei elektroninių pinigų žetonų leidėjų licencijavimą ir priežiūrą;
- c) su turtu susietų žetonų, elektroninių pinigų žetonų ir kripto turto paslaugų teikėjų veiklą, organizacinę struktūrą ir valdymą;
- d) vartotojų apsaugos taisykles, susijusias su kripto turto išleidimu, prekyba, mainais ir saugojimu;
- e) piktnaudžiavimo rinka prevencijos priemonės, užtikrinančias kripto turto rinkų vientisumą.

Kripto turtui, kurį išleido centriniai bankai ar kitos valstybės institucijos, šis reguliavimas netaikomas. Naujasis reguliavimas taip pat netaikomas su kripto turtu susijusioms paslaugoms, kurias teikia centriniai bankai ar kitos valstybės institucijos.

Reguliavimas (2)

Paslaugos, susijusios su kripto turtu - tai bet kurios toliau išvardytos paslaugos ir veikla, susijusios su kripto turtu:

- a) kripto turto saugojimas ir valdymas klientų sąskaita;
- b) kripto turto prekybos platformos administravimas;
- c) kripto turto keitimas į valiutą, kuri yra teisėta mokėjimo priemonė;
- d) kripto turto keitimas į kitą kripto turta;
- e) kripto turto pavedimų vykdymas klientų sąskaita;
- f) kripto turto platinimas neįsipareigojant išplatinti;
- g) kripto turto pavedimų priėmimas ir perdavimas klientų sąskaita;
- h) rekomendacijų dėl kripto turto teikimas.

Paslaugų, susijusių su kripto turtu teikėjo licencija galioja visoje ES ir suteikia galimybę teikti licencijoje nurodytas paslaugas įsisteigus (įskaitant veikimą per filialą) arba neįsisteigus (notifikavimo procedūra).

Kripto turto rūšys

- **Kitas kripto turtas** (ne su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai). Dažniausias pavyzdys – „Utility žetonai, skirti skaitmeninei prieigai prie DLT esančios prekės ar paslaugos, o juos priima tik to žetono išdavėjas;
- **Su turtu susieti žetonai** (asset-referenced tokens) - tai kripto turto tipas, kuris siekia išlaikyti stabilią vertę susiejant ją su kelių fiat valiutų (kurios yra teisėta mokėjimo priemonė), vienos ar kelių žaliavų, vieno arba kelių kripto turto žetonų vertėmis ar kelių priemonių deriniais;
- **Elektroninių pinigų žetonai** arba el. pinigų žetonai - tai kripto turto rūšis, kurios pagrindinis tikslas būti naudojama kaip mainų/atsiskaitymų priemone ir kurios stabilią vertę siekiama išlaikyti susiejant ją su viena fiat valiuta (teisėta mokėjimo priemone);

Kitas krypto turtas

ES platinti kitą krypto turtą (ne su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai) gali tik emitentai/išleidėjai, kurie:

- a) yra juridiniai asmenys;
- b) parengė krypto turto dokumentą (whitepaper) dėl šio krypto turto;
- c) pateikė priežiūros institucijai krypto turto dokumentą (whitepaper);
- d) paskelbė krypto turto dokumentą (whitepaper);
- e) atitinka 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus (elgesys su investuotojais, interesų konfliktų valdymas, saugumas ir kt.).

Vartotojai per 14 kalendorinių dienų gali atsisakyti savo sutikimo pirkti krypto turtą nepatirdami jokių išlaidų ir nenurodydami atsisakymo priežasčių. Atšaukimo laikotarpis prasideda nuo dienos, kai vartotojai sutinka pirkti krypto turtą.

Su turtu susieti žetonai

ES platinti ar prašyti įtraukti į prekybą kripto turto prekybos platformoje su turtu susietus žetonus gali tik pagal šio reglamento 19 straipsnį kompetentingos institucijos licencijuotas subjektas:

- a) ES įsteigtas juridinis asmuo;
- b) gavęs licenciją, pasirengęs reikalingas tvarkas ir procedūras;
- c) paskelbęs kripto turto dokumentą (whitepaper);
- d) Atitinkantis reikalavimus, taikomus rezervui ir jo investavimui.

Su turtu susietų žetonų emitentai privalo turėti nuosavų lėšų rezervą, kurių suma lygi didesniam iš šių rodiklių:

- a) 350 000 EUR;
- b) 2% vidutinės atsargų sumos, nurodytos reglamentu 32 straipsnyje.

Reikšmingi su turtu susieti žetonai - lemia klientų kiekis, transakcijų skaičius, kapitalizacija, įtaka finansų sistemai ir jos stabilumui. Tokių žetonų ir jų emitentų priežiūra perduota EBAi.

El. pinigų žetonai

ES platinti ar prašyti įtraukti į prekybą kripto turto prekybos platformoje el. pinigų žetonus galima tik tada jeigu elektroninių pinigų žetonų emitentas:

- a) turi leidimą veikti kaip kredito įstaiga arba kaip elektroninių pinigų įstaiga, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/110 / EB 2 straipsnio 1 dalyje;
- b) atitinka elektroninių pinigų įstaigoms taikomus reikalavimus, išdėstytus Direktyvos 2009/110 / EB II ir III antraštinėse dalyse, nebent šioje antraštinėje dalyje nurodyta kitaip;
- c) paskelbia kripto turto dokumentą (whitepaper), pateikia kompetentingai institucijai pagal 46 straipsnį.

Elektroninių pinigų žetonų emitentai ir kripto turto paslaugų teikėjai negali mokėti palūkanų elektroninių pinigų žetonų turėtojams už elektroninių pinigų žetonų laikymą.

Reikšmingi elektroninių pinigų žetonai - lemia klientų kiekis, transakcijų skaičius, kapitalizacija, įtaka finansų sistemai ir jos stabilumui. Tokių žetonų ir jų emitentų priežiūra perduota EBAi.

Pokyčiai

- Atsiranda nauji licencijuojami subjektai, kuriems bus sukurti nauji reikalavimai
- Atsiranda nauji prižiūrimi subjektai, kuriuos reikia prižiūrėti tiek per paslaugų teikimo prizmę, tiek per prudencinės priežiūros prizmę
- Nors niekur nėra nurodyta, kad priežiūros institucija tvirtina kripto turto dokumentus (whitepaper), tačiau jai numatytos galios: nurodyti papildyti whitepaper, stabdyti kripto turto platinimą, uždrausti platinimą ir kitos
- Jau dabar vyksta diskusijos dėl siūlomo reglamento teksto
- EBA, ESMA rengs techninius standartus ir kitus dokumentus, detalizuojančius šį reglamentą



LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA